

បន្ទប់ស្ថានការណ៍ ថ្ងៃចោះឆ្នោត ឆ្នាំ២០១៣

Situation Room on Cambodia Election Day 2013

សេចក្តីថ្លែងការណ៍រួម ស្តីពី

អនុសាសន៍របស់សង្គមស៊ីវិលក្នុងការដោះស្រាយវិវាទនៃការបោះឆ្នោត

ភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី០២ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៣

បន្ទប់ស្ថានការណ៍សូមស្វាគមន៍ដល់ដំណើរការដោះស្រាយបណ្តឹងរបស់ក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ ដែលបានសម្រេចឲ្យគណកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត(គ.ជ.ប) បើកកញ្ចប់សុវត្ថិភាព “ក”។ បន្ទប់ស្ថានការណ៍សង្កេតឃើញថា កញ្ចប់សុវត្ថិភាព “ក” នេះមានភាពមិនប្រក្រតីជាច្រើននៅមណ្ឌលខេត្តក្រចេះ បាត់ដំបង និងសៀមរាប ភាគច្រើនគឺការមិនបិទកញ្ចប់ត្រឹមត្រូវតាមនីតិវិធី ការកែទិន្នន័យដូចជា ចំនួនសន្លឹកឆ្នោតបានការ និងការខុសទិន្នន័យក្នុងទម្រង់១១០៤ ទម្រង់១១០៨ និងទម្រង់១១០២ ការមិនកត់ត្រាសម្លេងឆ្នោតរបស់គណបក្សនយោបាយ។ ម្យ៉ាងទៀត មានការបដិសេធបណ្តឹងរបស់គណបក្សនយោបាយដោយគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត(គ.ជ.ប) និងក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ ក្នុងការសម្រេចជ្រើសរើសក្នុងការស្រាវជ្រាបកញ្ចប់សុវត្ថិភាព“ក” ខ្វះតម្លាភាពពីចំនួនការិយាល័យតិចតួចក្នុងចំណោមពាក្យបណ្តឹងរាប់រយការិយាល័យ មិនតែប៉ុណ្ណោះការសម្រេចរបស់ក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញដោយតម្កល់សេចក្តីសម្រេចរបស់ គ.ជ.ប បដិសេធបណ្តឹងតវ៉ាលទ្ធផលបោះឆ្នោតបណ្តោះអាសន្នសម្រាប់មណ្ឌលខេត្តក្រចេះ ហើយដាក់ពិន័យមន្ត្រីការិយាល័យបោះឆ្នោត។ ហេតុផលទាំងនេះដែលធ្វើឲ្យគណបក្សនយោបាយមួយចំនួន និងប្រជាពលរដ្ឋបន្តមានជំនឿទុកចិត្តទៅលើយន្តការ និងដំណើរវិវឌ្ឍន៍នៃការដោះស្រាយភាពមិនប្រក្រតី និងលទ្ធផលនៃការបោះឆ្នោត។

ដោយសង្កេតឃើញថា ក្រោយពីឯកភាពគ្នារវាងគណបក្សនយោបាយទាំងពីរក្នុងការបង្កើតគណៈកម្មការចម្រុះក្នុងការស៊ើបអង្កេតលើភាពមិនប្រក្រតីនៃដំណើរការបោះឆ្នោតនាថ្ងៃ២៨ កក្កដា ២០១៣ នេះ និងការឆ្លងឆ្លើយលិខិតនៃមេដឹកនាំគណបក្សទាំងពីរអំពីការបន្តការចរចា ប៉ុន្តែមិនមានការវិវត្តន៍វិកចច្រើនទៅមុខ ដែលបង្កឲ្យមានវិវាទបោះឆ្នោតកាន់តែមានភាពស្មុគស្មាញឡើង និង តានតឹង ដែលអាចឈានទៅដល់ការប្រទូសរាយក្នុងសង្គមដ៏ធ្ងន់ធ្ងរពេលខាងមុខ។ បន្ទប់ស្ថានការណ៍នៃអង្គការ សមាគមមិនមែនរដ្ឋាភិបាល សូមផ្តល់នូវសំណើជាក់លាក់ថា បើទោះ មិនទាន់មានការជួបកំពូលនៃអ្នកដឹកនាំ ក្នុងខណៈនេះគណបក្សនយោបាយទាំងពីរគួរបញ្ជូនប្រតិភូជាន់ខ្ពស់ដើម្បីជជែកគ្នាអំពីការបង្កើតគណកម្មការស៊ើបអង្កេតចម្រុះជាបន្ទាន់នេះ ដើម្បីអង្កេតទៅលើ

COMFREL, ADHOC, NICFEC, YRDP, CCIM, CCHR, CHRAC, NGO FORUM ON CAMBODIA, API, CCC, CDP, CLEC, CPWP, PDP-CENTER, LICADHO, DHRAC, GADC, LWD, CISA, KYA, KID, DPA, KYSD, MVI, ICSO, TI/C, SILAKA, STAR KAMPUCHEA, HR VIGILANCE, VBNK, WMC, YCC, HRTF, CPN, IDEA, VSG, CCSP, KHARAM, FACT, MLOP BAITONG.

ភាពមិនប្រក្រតីដែលអាចធ្វើឲ្យប៉ះពាល់ដល់លទ្ធផលបោះឆ្នោត និងបន្ថែមផែនការណ៍ កំណែទម្រង់សំខាន់ៗទៅអនាគត។

ដូច្នេះបន្ទប់ស្ថានការណ៍នៃអង្គការ សមាគមមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ដែលមានការគោរពទៅលើគោលការណ៍តម្លាភាព យុត្តិធម៌ និងអហិង្សា សូមស្នើឲ្យមានគណកម្មការស៊ើបអង្កេតចម្រុះដែលមានសមាសភាពចូលរួមពី៖

- តំណាងគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា
- តំណាងគណបក្សសង្គ្រោះជាតិ
- អង្គការសហប្រជាជាតិ និងអង្គការអន្តរជាតិជាអ្នកសង្កេតការណ៍ និងក៏អាចផ្តល់បច្ចេកទេស
- អង្គការសង្គមស៊ីវិល ជាអ្នកស៊ើបអង្កេត(ផ្តល់របាយការណ៍ពីលទ្ធផលស្រាវជ្រាវ និងអនុសាសន៍)
- គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ជាអ្នកសម្របសម្រួលការប្រជុំ និងអ្នកគាំទ្រផ្តល់ព័ត៌មាន និងឯកសារពាក់ព័ន្ធចាំបាច់ក្នុងការអង្កេតស្រាវជ្រាវ

កំណត់សំគាល់៖ គណបក្សសង្គ្រោះជាតិ និងគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជាជាប្រធានផ្លាស់វេននៃគណកម្មការនេះ ដែលជាអ្នកសម្រេចទំហំនៃការអង្កេតស្រាវជ្រាវ ហើយជាអ្នកសម្រេចយកអនុសាសន៍ពីការអង្កេតស្រាវជ្រាវទៅឲ្យគ.ជ.ប អនុវត្តន៍។

អនុសាសន៍បន្ទាន់គួរមានការអង្កេតស្រាវជ្រាវ ពិសេសលើភាពមិនប្រក្រតីដែលអាចនាំមកការបោះឆ្នោតនិងរាប់សន្លឹកឆ្នោតឡើងវិញនៅការិយាល័យខ្លះនៅមណ្ឌលខេត្តកណ្តាល និងសៀមរាប។ ដោយឡែកគណបក្សនយោបាយទាំងពីរអាចពិភាក្សាការអង្កេតស្រាវជ្រាវបន្ថែមទៅលើខេត្តមួយចំនួនទៀតដូចជា កំពង់ចាម បាត់ដំបង ភ្នំពេញ សៀមរាប កណ្តាល ក្រចេះ និងព្រៃវែង ដែលយកចិត្តទុកដាក់ការផ្ទៀងផ្ទាត់លទ្ធផលបោះឆ្នោតចាប់សំណាកដោយចៃដន្យលទ្ធផលបោះឆ្នោត និងភាពមិនប្រក្រតី(ទម្រង់១១០២ និង១១០៨) នៅក្នុងកញ្ចប់សុវត្ថិភាព“ក” ជាមួយលទ្ធផលបោះឆ្នោតទម្រង់១១០៤។

បន្ទប់ស្ថានការណ៍យល់ឃើញថា របៀបដោះស្រាយនេះគឺជាមធ្យោបាយដ៏ប្រសើរជាងគេបំផុតដែលអាចបញ្ចៀសការជាប់គាំងនយោបាយ និងទប់ស្កាត់ការប្រទូស្តរាយគ្នាក្នុងសង្គមនាពេលអនាគតខាងមុខ។

បន្ទប់ស្ថានការណ៍សូមអំពាវនាវដល់មេដឹកនាំគណបក្សនយោបាយមេត្តាអត់ធ្មត់ បន្ថយវោហាសពួនយោបាយដែលងាយបង្កឲ្យមានអំពើហិង្សា និងកាត់បន្ថយការបង្ហាញនូវចលនាចល័តទ័ព និងអាវុធដែលធ្វើឲ្យប្រជាពលរដ្ឋមានការភ័យខ្លាច។ យើងក៏សូមអំពាវនាវផងដែរ សូមឲ្យមេដឹកនាំគណបក្សនយោបាយប្រកាន់យកនូវមធ្យោបាយចរចាគ្នាដោះស្រាយបញ្ហាដោយសន្តិវិធីឲ្យបានជាអតិបរមាដែលអាចធ្វើទៅបាន ហើយនិងតំកល់ទុកប្រយោជន៍ជាតិឲ្យខ្ពស់ជាងប្រយោជន៍របស់គណបក្សខ្លួន។

COMFREL, ADHOC, NICFEC, YRDP, CCIM, CCHR, CHRAC, NGO FORUM ON CAMBODIA, API, CCC, CDP, CLEC, CPWP, PDP-CENTER, LICADHO, DHRAC, GADC, LWD, CISA, KYA, KID, DPA, KYSD, MVI, ICSO, TI/C, SILAKA, STAR KAMPUCHEA, HR VIGILANCE, VBNK, WMC, YCC, HRTF, CPN, IDEA, VSG, CCSP, KHARAM, FACT, MLOP BAITONG.

ព័ត៌មានបន្ថែមសូមទាក់ទង៖

១. លោក ធន សារាយ	ប្រធាននៃសមាគមអាដហុក	០១៦ ៤៤ ០០ ៤៤
២. លោកស្រី ធីតា យី៖	នាយិកាអង្គការសីលការ	០១២ ៨៣ ៨៤ ៦៤
៣. លោកស្រី រស់ សុភាព	នាយិកាអង្គការGADC	០១២ ៦២ ៧៨ ៥៧
៤. លោក សុក សំរឿន	ប្រធានសម្របសម្រួលនៃCHRAC	០១២ ៩០ ១១ ៩៩
៥. លោក ហង្ស ពុទ្ធា	នាយកប្រតិបត្តិអង្គការនិកហ្វិច	០១២ ៩៥ ៩៦ ៦៦
៦. លោកស្រី ណាលី ពីឡូច	នាយិកាអង្គការលីកាដូ	០១២ ៨០ ៣៦ ៥០
៧. លោក យ៉េង វី៖	នាយកប្រតិបត្តិអង្គការ CLEC	០១២ ៨០ ១២ ៣៥
៨. លោក ឈិត សំអាត	នាយកប្រតិបត្តិ NGO Forum	០១២ ៨២ ៨៥ ៨៥
៩. លោក ប៉ា ងួនទៀង	នាយកប្រតិបត្តិ CCIM	០៦០ ៤០ ៩៩ ៩៩
១០. លោក អ៊ុំ វី៖	ប្រធានមជ្ឈមណ្ឌលសិទ្ធិមនុស្សកម្ពុជា	០១២ ៤០ ៤០ ៥១
១១. លោក យ៉ង់ គឹមអេង	អនុប្រធាន CISA	០១៦ ៨២ ៨២ ១១
១២. លោក ព្រាប កុល	នាយកប្រតិបត្តិអង្គការតម្លាភាពកម្ពុជា	០១២ ៨៧ ៧៨ ៣៣
១៣. លោក ម៉ាក ចំរើន	ប្រធានសមាគមយុវជនខ្មែរ	០១៧ ៧៨ ៨៩ ៥៥
១៤. លោក ជាង សុខា	នាយកប្រតិបត្តិអង្គការ YRDP	០១២ ៣៦ ០៤ ៦៤
១៥. លោក សុខ ពិឡារ	នាយកប្រតិបត្តិក្រុមប្រឹក្សាយុវជនកម្ពុជា	០១៧ ២៧ ៣៣ ០៣
១៦. លោក សៀង សារឿន	នាយកប្រតិបត្តិអង្គការCCC	០១៦ ៩០ ០៥ ០៣
១៧. លោក សួន ប៊ុនស័ក្តិ	អគ្គលេខាធិការCHRAC	០១២ ៣៤ ៤៣ ៥៧
១៨. លោក គាន ពន្លក	នាយកប្រតិបត្តិរងនៃDHRAC	០១២ ៥៥ ១៤ ៦៦
១៩. លោក សាម អ៊ុន	នាយកប្រតិបត្តិនៃLWD	០១២ ៥៥ ១៨ ៨៦
២០. លោក ហឹម យន់	អ្នកសម្របសម្រួលអង្គការCISA	០១២ ៩៤ ៧០ ២២
២១. លោក គល់ បញ្ញា	នាយកប្រតិបត្តិអង្គការខុមហ្វ្រែល	០១២ ៩៤ ២០ ១៧

COMFREL, ADHOC, NICFEC, YRDP, CCIM, CCHR, CHRAC, NGO FORUM ON CAMBODIA, API, CCC, CDP, CLEC, CPWP, PDP-CENTER, LICADHO, DHRAC, GADC, LWD, CISA, KYA, KID, DPA, KYSD, MVI, ICSO, TI/C, SILAKA, STAR KAMPUCHEA, HR VIGILANCE, VBNK, WMC, YCC, HRTF, CPN, IDEA, VSG, CCSP, KHARAM , FACT, MLOP BAITONG.